

Societat

Jaume Funes Psicòleg, periodista i educador, autor del llibre 'Estima'm quan menys ho mereixi.. perquè és quan més ho necessito'

“Un adolescent prudent serà un adult avorrit i conservador”

RELACIÓ • “El problema no és dels adolescents sinó dels adults amb els seus adolescents” **INTERNET** • “Les xarxes propicien la comunió mundial dels joves” **VALOR** • “Hem deixat en mans del mercat el final de la infància”

Virtudes Pérez
BARCELONA

Jaume Funes, periodista, psicòleg i educador, fa més de quaranta anys que escolta, entén i ajuda adolescents. Ara acaba de publicar un llibre, *Estima'm quan menys ho mereixi... perquè és quan més ho necessito*, que pretén ser una guita perquè pares i mestres afrontin aquesta etapa vital amb més confiança i menys dramatisme.

Aquest llibre pretén ser com un testament, un resum de tot el que ha après amb els adolescents. Ha decidit abandonar-los, a ells i també als pares?

No, no. Continuaré escrivint articles i fent de digestòleg de tant en tant. Tot i no tenir consulta, sempre tinc alguna família més o menys angoixada o algun xaval que amb bon criteri no vol anar al psicòleg però té ganes de compartir amb mi. El que passa és que en un món tan canviant s'ha de ser honest, admetre que no saps, i deixar de repetir coses que potser ja no són vàlides.

Per què és tan difícil la relació entre pares i adolescents?

Probablement la dificultat més gran de fons és que els adults no acceptem que hem crescut i ens hem fet grans. Tenir a casa una persona que et posa en contradicció contínuament, més enllà que s'enfronti a tu, que et recorda que t'has construït una vida amb bastides. Et posa en crisi, no només per la mateixa relació, perquè tu tens ganes de

descansar i et creen un conflicte, sinó perquè el que tu penses ja veus que no serveix.

És a dir, que el problema és dels pares, no dels adolescents.

Sí, jo sempre dic que no hi ha problema adolescent, sinó problema dels adults amb els seus adolescents.

Vostè distingeix entre pubertat i adolescència. Encara més, vostè assegura que l'adolescència és un invent recent. És així?

És clar. L'adolescència és una etapa construïda socialment. La societat té temps, diners, possibilitats o crisi perquè els seus joves dediquin un temps de la vida a ser adolescent. Als anys seixanta i setanta, a un jove de 14 anys en un barri obrer després d'una setmana d'escombrar un taller se li acabava l'adolescència. Els joves de classe obrera treballaven i no tenien temps de pensar si eren adolescents o no. És clar, cinc quilòmetres més enllà, a Sarrià-Sant Gervasi, allà sí que hi havia adolescència. Ells es dedicaven a estudiar, a mirar, a llegir... Apareix amb la pubertat, però quan la pubertat queda trastocada no només pels canvis hormonals i els canvis d'alimentació i socials, sinó també per la imatge, per la publicitat, per les pressions comercials... Aquesta pubertat canvia i passa a ser adolescència. I això vol dir que els joves prenen consciència que entre la primavera de primer d'ESO i com a mínim quatre primaveres més, no han de fer res més en la vida que dedicar-se a ser adolescents.

I els adults ho veiem com un problema, com una etapa que s'ha de passar com si fos una malaltia.

Aquest és el problema de fons. Pensem... els escolaritzem, d'acord, però tots? i de quina manera? Com els direm que s'han de preparar per al futur? Com es recol·loquen tots aquests nois i noies entre els 12 i els 16 i 17 anys en un invent que també és nou com és el món de la diversió, el de l'oci, el món del cap de setmana? En poques dècades ha canviat la lògica, d'algué que s'estava preparant per treballar a la Siemens per algué que pensa sobretot a sortir a divertir-se.

Sortir a divertir-se i estar amb el mòbil tot el dia. És per desesparar-se, no?

Però són d'aquestes coses tòpiques de la història, que els adults ens neguem a acceptar la realitat. Encara no ens hem adonat que és un tipus de generació que ha crescut en una altra dimensió. Ha canviat la dimensió. I els pares, en lloc d'obsessionar-se amb controlar la pàgina web, han d'acceptar que avui per a un jove no és possible no tenir identitat digital. Els pares el que han de fer és contenir la por per dintre i dir al seu fill que els interessa el seu món. Han de mostrar idèntic interès per la nota de mates que pels seguidors que tenen al canal de Youtube. I això costa molt.

I més en un món globalitzat. Podria explicar l'arribada de nens immigrants sols?

Malauradament els nostres adolescents s'acaben semblant massa a nosaltres mateixos

És una contradicció més. Quan jo escrivia els primers llibres hi havia aquesta dicotomia entre els que tenien recursos i possibilitat de tenir adolescència i els nois i noies que començaven a venir cap aquí buscant un futur diferent. Però de cop i volta entra la parabòlica i aquest món comença a ser accessible. Els *youtubers* corresponents comencen a arribar allà. L'arribada de joves immigrants s'explica, en part, per la pobresa familiar, però una altra part és poder accedir a aquest món que

En el món virtual, el xaval de l'Atlas està en la mateixa dimensió que altres adolescents

estàn veient.

Ho veuen a través del mòbil, però no és un món real...

Per a ells sí. Sovint oblidem que quan parlem del món virtual, estem parlant també d'un món real en què no hi ha dimensió espacial. El xaval del mig de l'Atlas està immers en la seva realitat, però quan parlem de la realitat virtual està en la mateixa dimensió que altres adolescents. Pel mig hi ha la geografia, però ni la geografia ni el temps no hi compten. En realitat les